

# Ghidul privind exportul și ieșirea din Republica Moldova

---

## Declinarea responsabilității:

Acest document nu constituie un act juridic obligatoriu și are caracter pur explicativ. Dispozițiile legale din legislația vamală a Republicii Moldova au prioritate asupra conținutului acestui ghid și trebuie consultate întotdeauna. Textele autentice ale actelor normative sunt cele publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Pot exista, de asemenea, instrucțiuni sau note explicative emise de Serviciul Vamal în completarea acestui ghid.

## Lista abrevierilor

- SIAW – Sistemul Informațional Automatizat ASYCUDA World
- EXS- Declarația sumară de ieșire
- DVE – Declarația vamală de export
- EAD – Document de însoțire la export
- NR- Notificare de reexport
- ARC – Cod de referință administrativ (pentru accize)
- CV – Codul Vamal al Republicii Moldova
- MF – Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova
- SV – Serviciul Vamal
- ANSA – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
- RCV - Regulamentul privind punerea în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023

## Partea A – INTRODUCERE

Codul Vamal al Republicii Moldova (Legea nr. 95/2021) reglementează regimurile vamale, inclusiv procedura de export, precum și formalitățile aferente ieșirii mărfurilor de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova. Acesta este completat de regulamentul de punere în aplicare, precum și de acte normative conexe privind accizele, certificatele de origine, mărfurile cu regim special și alte domenii conexe.

---

## Partea B – FORMALITĂȚI LA EXPORT ȘI IEȘIRE

### 1. Prezentare generală

#### 1. Formalitățile la export și ieșire – prezentare generală

Pentru mărfurile care urmează a fi scoase de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, este necesar ca la postul vamal de ieșire să fie depusă o **declarație sumare de ieșire**.

Procedura de export se aplică mărfurilor autohtone care în conformitate cu art. 334 CV, urmează să fie scoase de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

Nu sunt plasate în regim vamal de export mărfuri autohtone care:

- a) sunt plasate sub regimul de perfecționare pasivă;
- b) sunt scoase de pe teritoriul vamal după ce au fost plasate sub regimul de destinație finală;
- c) sunt livrate, scutite de TVA sau accize, pentru aprovizionarea navelor sau aeronavelor, indiferent de destinația acestora, pentru care se cere dovada unei astfel de livrări;
- d) sunt plasate sub regimul de tranzit intern;
- e) sunt scoase temporar în afara teritoriului vamal în conformitate cu art.157 alin. (2) și (3) CV.

Procedura de export se aplică bunurilor care:

- sunt în proprietatea persoanelor fizice sau juridice și urmează să fie scoase legal de pe teritoriul vamal;
- pot fi atât bunuri **comerciale**, cât și **necomerciale**;
- includ bunuri obișnuite de consum, mărfuri, mijloace de transport și accesorii/detalii aferente, bucate pentru animale însoțitoare, etc., cu condiții specifice;
- **nu sunt supuse prohibițiilor sau restricțiilor la export** (adică nu sunt interzise prin lege sau reglementări internaționale), și respectă cerințele legale privind declarațiile vamale și documentația necesară.

Declarația se depune electronic prin SIAW și trebuie să fie însoțită de documentele justificative: factura comercială, document de transport, certificate de origine (dacă e cazul), licențe sau autorizații speciale.

#### 2. Numărul de referință principal (MRN)

MRN este un număr de înregistrare alocat de către postul vamal competent declarațiilor sau notificărilor menționate la art.5 pct.13, 15, 15<sup>1</sup>, 16 și 43–45 din Cod Vamal, care primește/validează și acceptă o declarație vamală electronică, o declarație de reexport, declarație sumară de ieșire (EXS) sau o notificare de reexport.

## 4. Reexport

Reexportul mărfurilor străine presupune:

Mărfurile străine care urmează să fie scoase de pe teritoriul vamal, mărfurile străine destinate aprovizionării navelor sau aeronavelor sunt supuse unei declarații de reexport, care trebuie depusă la postul vamal competent.

Declarației de reexport se aplică prevederile Art.160–187 CV.

Reexportul mărfurilor străine nu se aplică următoarelor mărfuri:

- a) mărfurilor plasate sub regimul de tranzit extern care nu fac decât să traverseze teritoriul vamal;
- b) mărfurilor depozitate temporar care sunt reexportate direct dintr-un spațiu de depozitare temporară;
- c) mărfurilor transbordate într-o zonă liberă sau direct reexportate dintr-o zonă liberă.

Pentru mărfurile străine care nu se aplică procedura de reexport a mărfurilor, în conformitate cu prevederile art. 338 CV este necesar depunerea la postul vamal de ieșire a unei **notificări de reexport**. Notificarea de reexport se depune de către persoana responsabilă de prezentarea mărfurilor la ieșire în conformitate cu art. 333 CV.

## 5. Notificarea de reexport (Articolul 338 CV)

**Notificarea de reexport** se utilizează atunci când nu este obligatorie depunerea unei declarații vamale de reexport sau a unei declarații sumare de ieșire (EXS). Ea se aplică în cazul mărfurilor străine care părăsesc teritoriul vamal al Republicii Moldova direct dintr-o **zonă liberă** sau dintr-un **spațiu de depozitare temporară**, inclusiv prin **transbordare**.

Notificarea de reexport nu include datele de securitate și siguranță, dar trebuie să conțină informațiile necesare pentru:

- închiderea regimului de **zonă liberă**; sau
- închiderea regimului de **depozitare temporară**.

Notificarea de reexport nu este supusă unor termene stricte de depunere, stabilite de pct. 612 RCV.

## 6. Mărfurile străine reexportate direct din Republica Moldova

### Exemple

- **Mărfuri aflate în depozitare temporară într-un port** sunt încărcate pe o navă cu destinația în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova.
  - Dacă mărfurile ies din depozitarea temporară și, potrivit pct. 611 RCV, se aplică scutirea de la obligația depunerii unei declarații sumare de ieșire, este suficientă depunerea **notificării de reexport**.

- Mărfurile aflate în depozitare temporară sunt plasate sub regimul de tranzit extern cu intenția de a le scoate de pe teritoriul vamal al Uniunii pe cale rutieră, feroviară:
  - Dacă mărfurile sunt plasate sub regimul de tranzit extern și se solicită o derogare de la depunerea a declarației sumare de ieșire în conformitate cu pct. 611 RCV, declarația de tranzit este suficientă pentru a pune capăt depozitării temporare.
  - În alte cazuri, indiferent de durata depozitării temporare, pe lângă declarația de tranzit, se depune și **declarația sumare de ieșire**.

## PARTEA C – DECLARAȚIA SUMARĂ DE IEȘIRE

### Când se depune:

- În situația în care mărfurile urmează să fie scoase de pe teritoriul vamal, la postul vamal de ieșire se depune o declarație sumară de ieșire. Serviciul Vamal poate permite ca declarația sumară de ieșire să fie depusă la un alt post vamal, cu condiția ca acesta, prin mijloace electronice, să comunice imediat sau să pună la dispoziția postului vamal de ieșire datele necesare.

### Cine o depune:

- Declarația sumară de ieșire este depusă de transportator. Fără a aduce atingere obligațiilor transportatorului, declarația sumară de ieșire poate fi depusă, în locul transportatorului, de una dintre următoarele persoane:
  - a) exportatorul, expeditorul sau orice altă persoană în numele sau pe seama căreia acționează transportatorul;
  - b) orice persoană în măsură să prezinte mărfurile în cauză sau să asigure prezentarea acestora la postul vamal de ieșire.

### Când nu se depune:

Prin derogare, obligația depunerii unei declarații sumare de ieșire pentru mărfurile scoase de pe teritoriul vamal poate fi anulată:

- dacă declarația vamală sau declarația de reexport ce conține cel puțin datele necesare pentru declarația sumară de ieșire se depune în mod corespunzător.
- Sau se renunță la depunerea unei declarații sumare de ieșire pentru următoarele mărfuri:
  - energie electrică;
  - mărfuri care ies prin conductă;
  - obiecte de corespondență;
  - mărfurile transportate în temeiul normelor din actele Uniunii Poștale Universale;
  - bunuri de uz gospodăresc definite la art. 198 alin. (2) din CV, cu condiția ca acestea să nu fie transportate în baza unui contract de transport;
  - mărfurile conținute în bagajele personale ale călătorilor;
  - mărfurile menționate la pct. 286 RCV, cu excepția următoarelor, atunci când sunt transportate în baza unui contract de transport a următoarelor mărfuri:
    - a) paleți, piese de schimb, accesorii și echipamente pentru paleți,
    - b) containere, piese de schimb, accesorii și echipamente pentru containere,

- c) mijloace de transport, piese de schimb, accesorii și echipamente pentru mijloacele de transport;
- mărfuri acoperite de carnete ATA sau CPD;
- armele și echipamentele militare scoase din teritoriul vamal de către autoritățile responsabile de apărarea militară a Republicii Moldova, în cadrul unui transport militar sau al unui transport efectuat în exclusivitate pentru autoritățile militare;
- următoarele mărfuri scoase din teritoriul vamal și transferate direct pe instalații offshore operate de o persoană stabilită pe teritoriul vamal:
  - a) mărfuri care urmează să fie utilizate pentru construirea, repararea, întreținerea sau transformarea instalațiilor offshore;
  - b) mărfuri care urmează să fie utilizate pentru dotarea sau echiparea instalațiilor offshore;
  - c) provizii pentru a fi folosite sau consumate pe instalațiile offshore;
- mărfuri pentru care se poate solicita scutire în temeiul Convenției de la Viena privind relațiile diplomatice din 18 aprilie 1961, Convenției de la Viena privind relațiile consulare din 24 aprilie 1963, altor convenții consulare sau Convenției de la New York din 16 decembrie 1969 privind misiunile speciale;
- mărfurile care sunt destinate a fi încorporate ca părți sau accesorii în nave sau aeronave și pentru funcționarea motoarelor, mașinilor și a altor echipamente ale navelor sau aeronavelor, precum și produsele alimentare și alte produse destinate consumului sau vânzării la bord;
- mărfuri în următoarele situații:
  - a) atunci când într-un port sau aeroport, mărfurile nu sunt descărcate din mijlocul de transport care le-a introdus pe teritoriul vamal și care le va scoate de pe acest teritoriu;
  - b) în cazul în care mărfurile aflate în depozitare temporară sau plasate sub regimul de zonă liberă sunt transbordate din mijlocul de transport care le-a adus instalația de depozitare temporară sau în zonă liberă sub supravegherea aceluiași birou vamal pe o navă, aeronavă sau cale ferată care le va transporta în afara teritoriului vamal, cu condiția îndeplinirii următoarelor condiții:
  - c) transbordarea se efectuează în termen de 14 zile de la prezentarea mărfurilor în conformitate cu art. 148 sau 313 din CV ori în circumstanțe excepționale, într-un termen mai lung autorizat de Serviciul Vamal în cazul în care perioada de 14 zile nu este suficientă pentru a face față acestor circumstanțe,
  - d) informațiile referitoare la mărfuri să fie puse la dispoziția Serviciului Vamal;
  - e) destinația mărfii și destinatarul nu se modifică după cunoștințele transportatorului;
  - f) în cazul în care mărfurile au fost introduse pe teritoriul vamal, dar au fost respinse de biroul vamal competent și au fost imediat reintroduse în țara de export.

## **1. Locul unde trebuie depusă declarația sumară de ieșire (EXS)**

Dacă mărfurile urmează să fie acoperite de o declarație sumara de ieșire (EXS), aceasta se depune, în toate cazurile, la postul vamal de ieșire.

Conform **art. 336 alin. (1) din CV**, declarația sumară de ieșire poate fi depusă și la un alt post vamal decât cel de ieșire, în măsura în care această funcționalitate este permisă de către Serviciul Vamal cu condiția ca acesta, prin mijloace electronice, să comunice imediat sau să pună la dispoziția postului vamal de ieșire datele necesare.

Postul vamal de ieșire este responsabil de efectuarea **analizei de risc** în scopuri de siguranță și securitate.

## 2. Persoana responsabilă de depunerea Declarației Sumare de Ieșire (EXS)

Declarația sumară de ieșire (EXS) se depune de către **transportatorul** mărfurilor sau de reprezentantul acestuia.

EXS poate fi depusă, de asemenea, de către orice altă persoană care este în măsură să prezinte mărfurile sau să le pună la dispoziția Serviciului Vamal, cum ar fi:

- deținătorul autorizației pentru exploatarea unui depozit de depozitare temporară,
- deținătorul unui depozit dintr-o zonă liberă,
- ori reprezentanții acestora, în cazul în care transportatorul a permis ca aceste persoane să depună declarația.

În cazul **transportului combinat**, unde primul mijloc de transport activ părăsește teritoriul vamal al Republicii Moldova transportând un alt mijloc de transport (care ulterior, la destinație, se va deplasa independent), prin „transportator” se înțelege persoana care va opera al doilea mijloc de transport.

În cazul **transportului maritim sau aerian** efectuat în baza unor contracte de tip *vessel sharing* sau a unor aranjamente similare, prin „transportator” se înțelege persoana care a încheiat contractul și care a emis conosamentul (*bill of lading*) sau scrisoarea de transport aerian (*air waybill*) pentru transportul efectiv al mărfurilor în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova.

## 3. Conținutul, exactitatea și completitudinea declarației EXS

Conform pct. 607 RCV pentru depunerea, prelucrarea, stocarea și schimbul de informații privind declarația sumară de ieșire și alte informații referitoare la respectivele notificări, se utilizează un sistem electronic creat în aceste scopuri în conformitate cu art.6 alin.(1) din CV. Depunerea, prelucrarea, stocarea și schimbul de informații privind declarația sumară de ieșire, între Serviciul Vamal și autoritățile vamale din alte state sau între Serviciul Vamal și operatorii economici, se efectuează prin utilizarea tehnicilor de prelucrare electronică a datelor, cu respectarea prevederilor Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Utilizarea pentru schimbul și stocarea informațiilor a altor mijloace decât tehnicile de prelucrare electronică a datelor se permite:

a) permanent, atunci când acest lucru este justificat corespunzător de tipul de trafic sau când utilizarea tehnicilor de prelucrare electronică a datelor nu este adecvată pentru formalitățile vamale în cauză;

b) temporar, în cazul unei avarii temporare a sistemelor informaționale ale Serviciului Vamal sau ale operatorilor economici, conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal.

#### 4. Termene de depunere a declarației sumare de ieșire la postul vamal competent

Conform pct.612 RCV, declarația sumară de ieșire se depune la postul vamal competent în următoarele termene:

- **în cazul transportului maritim:**

a) pentru mișcările de mărfuri în containere, cu cel puțin 24 de ore înainte ca mărfurile să fie încărcate pe nava pe care urmează să părăsească teritoriul vamal;

b) în cazul mișcărilor care nu implică mărfuri în containere, cu cel puțin 2 ore înaintea plecării dintr-un port de pe teritoriul vamal;

- **în cazul transportului aerian**, cu cel puțin 30 de minute înaintea plecării dintr-un aeroport situat pe teritoriul vamal;

- **în cazul traficului rutier și pe căile navigabile interioare**, cu cel târziu o oră înainte ca mărfurile să părăsească teritoriul vamal;

- **în cazul traficului feroviar:**

a) în cazul în care călătoria cu trenul de la ultima stație de formare a trenului până la biroul vamal de ieșire durează mai puțin de două ore, cu cel târziu o oră înainte de sosirea mărfurilor la locul care ține de competența biroului vamal de ieșire;

b) în toate celelalte cazuri, cu cel târziu două ore înainte ca mărfurile să părăsească teritoriul vamal.

#### 5. Modificarea și invalidarea declarației sumare de ieșire

Declarantul i se poate permite, în baza unei cereri, să modifice una sau mai multe date ale declarației sumare de ieșire după depunerea acesteia. Nicio modificare nu mai este posibilă după ce Serviciul Vamal:

- a informat persoana care a depus declarația sumară de ieșire că intenționează să verifice mărfurile;
- a stabilit că una sau mai multe dintre datele cuprinse în declarația sumară de ieșire sunt inexacte sau incomplete; sau
- a acordat deja liberul de vamă pentru ieșire.

Conform art.337, alin. 3) CV, dacă mărfurile pentru care s-a depus o declarație sumară de ieșire nu sunt scoase de pe teritoriul vamal, postul vamal invalidează declarația:

a) la solicitarea declarantului; sau

b) la expirarea a 150 de zile de la depunerea declarației.

## PARTEA D – POSTUL VAMAL DE EXPORT ȘI POSTUL VAMAL DE IEȘIRE

**Rolurile și responsabilitățile posturilor vamale de export și de ieșire în cadrul procedurii de export (precum și în procedurile de perfecționare pasivă și reexport)**

### 1. Postul vamal de export

Postul vamal de export este responsabil pentru supravegherea locului unde mărfurile au fost sau urmează să fie prezentate sau puse la dispoziția controlului vamal în acest scop și unde:

- exportatorul este stabilit, sau
- mărfurile sunt ambalate sau încărcate pentru expedierea la export.

### 2. Formalități la postul vamal de export

#### *Acțiuni la postul vamal de export*

- Declarantul/Reprezentantul vamal completează DVE și o înregistrează pe serverul SIAW cu aplicarea semnăturii electronice emisă în conformitate cu prevederile *Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere*;
- La DVE se anexează copiile scanate ale documentelor justificative (minim documente: factura, document de transport și, după caz, actul permisiv, certificatul de origine preferențială a mărfurilor autentificat corespunzător);
- După depunerea DVE, SIAW în mod automatizat acceptă DVE atribuindu-i acesteia numărul MRN și selectată în mod automatizat culoarul de control vamal:
  - În cazul selectării DVE pe culoar verde, în după 15 minute SIAW validează automat DVE fără intervenția funcționarului vamal;
  - În cazul selectării DVE pe culoarul galben de control vamal, postul vamal de export efectuează controlul documentar după care acordă liber de vamă;
  - În cazul culoarului roșu de control vamal, postul vamal de export efectuează controlul documentar și informează declarantul/reprezentantul vamal prin mesaj electronic în SIAW despre ora și locul examinării mărfurilor declarate. După efectuarea controlului documentar și fizic se acordă liber de vamă.
- După ce a fost acordat liberul de vamă, exportatorul este informat prin mesaj electronic cu următorul conținut: “Puteți prezenta mărfurile la postul vamal de ieșire (indicat în rubrica 29 a DVE)”;

### 3. Declarația – acceptare – analiză de risc – verificare posibilă

Persoana care depune declarația primește de la Serviciul Vamal un **MRN**. Pe baza datelor conținute în declarație, postul vamal de export efectuează o **analiză de risc**.

Dacă este cazul, postul vamal de export va **verifica declarația și documentele justificative** și va efectua **controlul mărfurilor**.

#### 4. Punerea la dispoziție pentru export

Postul vamal de export va **pune mărfurile la dispoziție pentru export**. La punerea mărfurilor la dispoziție, postul vamal de export va transmite **datele necesare privind mișcarea de export** către postul vamal de ieșire declarat, dacă acesta este diferit de postul vamal de export, inclusiv rezultatele unui eventual control/examinare.

#### 5. Postul vamal de ieșire

*Acțiuni la postul vamal de ieșire*

- Postul vamal de ieșire supraveghează ieșirea fizică a mărfurilor de pe teritoriul vamal al țării;
- Confirmarea exportului se efectuează prin activarea opțiunii „ELIBERARE EXPORT (EXPORT RELEASE)” în SIAW;

Acesta este postul vamal **competent pentru locul pe unde mărfurile părăsesc teritoriul vamal al țării** și unde acestea trebuie să fie prezentate.

Dacă postul vamal de ieșire este totodată și postul vamal de export, acesta îndeplinește funcțiile descrise pentru **ambele posturi vamale**.

Dacă mărfurile sunt acoperite de o **declarație de export sau reexport** și urmează să fie expediate pe cale maritimă sau aeriană, postul vamal de ieșire este **postul vamal competent pentru portul sau aeroportul** de unde mărfurile sunt încărcate pe navele sau aeronavele care le vor transporta în afara teritoriului vamal al țării.

Dacă mărfurile sunt acoperite de o **declarație sumară de ieșire (EXS)** și urmează să părăsească RM pe cale maritimă sau aeriană, postul vamal de ieșire este **postul vamal competent pentru portul sau aeroportul** unde mărfurile sunt încărcate pe nave sau aeronave către destinația din afara țării.

#### 6. Formalități la postul vamal de ieșire

##### - Prezentarea mărfurilor

În perioada de tranziție, mărfurile și MRN-ul sau numărul DVE trebuie prezentate la postul vamal de ieșire. După implementarea Sistemului Automatizat de Export (AES), MRN-ul va fi prezentat sub formă de cod de bare ID, acceptat în format lizibil, indiferent de mijlocul de prezentare (telefon mobil, tabletă, document pe hârtie etc.).

Postul vamal de ieșire va verifica dacă mărfurile prezentate corespund celor declarate și va supraveghea ieșirea fizică a acestora din teritoriul vamal al țării. În cazul în care mărfurile sunt descărcate de pe un mijloc de transport și predate unei alte persoane care le va deține, iar ulterior vor fi încărcate pe un alt mijloc de transport pentru a părăsi teritoriul vamal al țării, se aplică următoarele proceduri:

- **Informarea următorului deținător:** Cel târziu la predarea mărfurilor, deținătorul acestora trebuie să informeze următorul deținător despre numărul de referință unic al expedierii sau numărul documentului de transport, numărul de colete sau, dacă este containerizat, numărul de identificare al echipamentului, și, dacă a fost emis, MRN-ul declarației de export sau reexport. Această informare poate fi realizată electronic și/sau prin sistemele comerciale, portuare sau de transport, sau, dacă acestea nu sunt disponibile, prin orice alt mijloc. La predarea mărfurilor, persoana care le primește trebuie să înregistreze informațiile transmise de deținătorul anterior.
- **Notificarea transportatorului:** Transportatorul trebuie să notifice ieșirea mărfurilor la postul vamal de ieșire, furnizând informațiile de mai sus, decât dacă aceste informații sunt deja disponibile Serviciului Vamal prin sistemele sau procesele comerciale, portuare sau de transport existente.
- **Responsabilitatea transportatorului:** Un transportator nu poate încărca mărfuri pentru transport în afara teritoriului vamal al țării dacă informațiile de mai sus nu i-au fost furnizate; în acest caz, „transportator” înseamnă persoana care aduce mărfurile sau care își asumă responsabilitatea pentru transportul mărfurilor în afara teritoriului vamal al țării.
- **Transport combinat:** În cazul transportului combinat, unde mijlocul de transport activ care părăsește teritoriul vamal al țării transportă doar un alt mijloc de transport, care după sosirea la destinație se va deplasa independent, transportatorul este persoana care va opera mijlocul de transport ce se va deplasa independent odată ce mijlocul de transport care părăsește teritoriul vamal al țării a ajuns la destinație.
- **Aranjamente de împărțire sau contractare a navei/aeronavei:** În cazul traficului maritim sau aerian în cadrul unui aranjament de împărțire sau contractare a navei/aeronavei, transportatorul este persoana care a încheiat un contract și a emis un conosament sau AWB pentru transportul efectiv al mărfurilor în afara teritoriului vamal al țării.

#### - Criterii pentru determinarea postului vamal de ieșire

Regula generală este că **postul vamal de ieșire** este postul vamal **competent pentru locul pe unde mărfurile părăsesc teritoriul vamal al țării** pentru o destinație în afara aceluia teritoriu.

Pentru traficul **maritim și aerian**, postul vamal de ieșire este postul vamal **competent pentru portul sau aeroportul** unde mărfurile sunt încărcate pe navă sau aeronava care le va transporta în afara teritoriului vamal al țării.

Pentru mărfurilor care părăsesc teritoriul vamal prin **instalație fixă de transport**, postul vamal de ieșire este postul vamal de export.

În cazul în care, după ce li s-a acordat liberul de vamă pentru export, mărfurile sunt plasate sub regim vamal de tranzit extern, postul vamal de ieșire este **postul vamal de plecare a operațiunii de tranzit**.

#### - Verificări la postul vamal de ieșire pentru mărfurile care necesită o declarație vamală

În cazul în care mărfurile ce urmează a fi scoase de pe teritoriul vamal sunt acoperite de o declarație vamală depusă la un alt post vamal (care a efectuat deja analiza de risc conform

pct.609, pct.610 RCV), postul vamal de ieșire verifică, pe baza unei analize de risc, dacă mărfurile prezentate corespund celor declarate

- **Dacă nu sunt identificate discrepanțe**, postul vamal de ieșire autorizează scoaterea mărfurilor.
- **Dacă sunt identificate discrepanțe** atunci se aplică următoarele proceduri specifice:
  - În cazul în care persoana care prezintă mărfurile indică sau postul vamal de ieșire descoperă că unele dintre mărfurile declarate pentru export, reexport sau perfecționare pasivă lipsesc atunci când sunt prezentate la postul vamal de ieșire, acel post vamal informează postul vamal de export cu privire la mărfurile care lipsesc.
  - În cazul în care persoana care prezintă mărfurile indică sau postul vamal de ieșire descoperă că unele dintre mărfurile prezentate postului vamal de ieșire sunt în plus față de mărfurile declarate pentru export, reexport sau perfecționare pasivă, postul vamal respectiv refuză ieșirea mărfurilor care sunt în plus până la depunerea unei declarații de export sau reexport pentru mărfurile respective. Declarația de export sau reexport poate fi depusă la postul vamal de ieșire.
  - Dacă persoana care prezintă mărfurile indică sau postul vamal de ieșire descoperă că există o discrepanță în natura mărfurilor declarate pentru export, reexport sau perfecționare pasivă față de cele prezentate la postul vamal de ieșire, postul vamal de ieșire refuză ieșirea acestor mărfuri până la depunerea unei declarații de export sau reexport pentru acestea și informează postul vamal de export. Declarația de export sau reexport poate fi depusă la postul vamal de ieșire.

#### - **Supravegherea scoaterii mărfurilor de pe teritoriul vamal**

După ce mărfurile au fost autorizate pentru ieșire, **postul vamal de ieșire** exercită supravegherea vamală asupra scoaterii efective a acestora de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

#### - **Certificarea ieșirii mărfurilor în cadrul procedurii de export**

Atunci când **postul vamal de ieșire** constată, în baza informațiilor disponibile (inclusiv din sistemele portuare, aeroportuare sau de transport), că mărfurile au părăsit efectiv teritoriul vamal al Republicii Moldova, acesta confirmă ieșirea prin înscrierea în **sistemul informațional al Serviciului Vamal** și, după caz, transmite un mesaj electronic către postul vamal de export.

**Procedura este următoarea:**

- Confirmarea ieșirii se face cel târziu în ziua lucrătoare următoare scoaterii efective a mărfurilor;
- Postul vamal de export, după recepționarea confirmării, notifică **exportatorul/declarantul** prin mijloace electronice cu privire la certificarea ieșirii sau, după caz, la faptul că mărfurile nu au părăsit teritoriul vamal;

- În cazul unor circumstanțe neprevăzute (ex. nefuncționarea sistemului informațional), confirmarea ieșirii poate fi transmisă ulterior, imediat ce este posibil.

Dacă postul vamal de export nu a primit confirmarea ieșirii, acesta poate solicita informații de la postul vamal de ieșire. Postul vamal de ieșire are obligația de a răspunde la aceste solicitări oficiale.

**În lipsa confirmării electronice**, exportatorul/declarantul poate prezenta **dovezi alternative** pentru a închide procedura de export, cum ar fi:

- copie a avizului de expediție semnată sau autentificată de destinatar în afara teritoriului vamal;
- dovada plății;
- factura;
- avizul de expediție;
- un document semnat sau autentificat de operatorul economic care a scos mărfurile de pe teritoriul vamal;
- un document vamal procesat de autoritatea vamală a unui stat străin în conformitate cu regulile și procedurile aplicabile în acel stat;
- evidențele operatorului economic a mărfurilor furnizate navelor, aeronavelor sau instalațiilor offshore

Serviciul Vamal acceptă orice **mijloc de probă suficient** pentru a stabili cu certitudine că mărfurile au părăsit teritoriul vamal al Republicii Moldova, ținând cont de circumstanțele concrete ale exportului.

## PARTEA E – DEPUNEREA DECLARAȚIEI VAMALE

### 1. Introducere

Declarația vamală standard de plasare a mărfurilor în regim vamal de export trebuie să conțină toate datele necesare pentru aplicarea dispozițiilor ce reglementează regimul vamal pentru care se declară mărfurile și să fie completată conform instrucțiunilor stabilite de Serviciul Vamal (a se vedea prevederile Ordinului directorului Serviciului Vamal nr. 563-O/2023 *cu privire la aprobarea Normelor tehnice privind cerințele în materie de date pentru completarea declarației vamale*, publicat în Monitor Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 527-531 art. 1324)

Declarația vamală se consideră depusă atunci când:

- declarația în format electronic este depusă pe serverul Serviciului Vamal (declarație vamală standard);
- declarația este prezentată în scris, verbal sau prin acțiune la postul vamal;
- înscrierile sunt în evidențele declarantului conform art. 177 CV.

### **Excepții de la obligația de depunere a unei declarații vamale standard de export cu utilizarea sistemelor electronice:**

- depunerea unei **declarații vamale verbale:**

Declarațiile vamale de export pot fi făcute verbal pentru următoarele mărfuri:

- mărfuri cu caracter necomercial;
- mărfuri cu caracter comercial, cu condiția ca valoarea acestora să nu depășească echivalentul în lei moldovenești a sumei de 1 000 euro sau 1 000 kg în masă netă;
- mijloace de transport înregistrate pe teritoriul vamal și destinate reimportului, precum și piese de schimb, accesorii și echipamente pentru aceste mijloace de transport;
- furaje și hrană care însoțesc animalele în timpul exportului acestora și care beneficiază de scutire de drepturi de import în temeiul art. 271 din Cod.

- Declararea printr-un act/acțiune:

În cazul în care nu sunt declarate prin alte mijloace, următoarele mărfuri sunt considerate a fi declarate pentru export în conformitate cu punctele pct. 287, 288 și 289 RCV:

- mărfurile menționate la pct. 281 RCV;
- instrumentele muzicale portabile ale călătorilor;
- obiectele de corespondență;
- mărfurile într-o trimitere poștală sau expresă a căror valoare nu depășește echivalentul în lei moldovenești a 1 000 euro și care nu sunt supuse drepturilor de export;

- organele și alte țesuturi umane sau animale sau sânge uman care pot fi utilizate pentru grefe permanente, implanturi sau transfuzii în caz de urgență.
- Transmisiunile de bunuri în colete expediate de la o persoană fizică la alta (persoane care fac parte din diasporă) a căror valoare nu depășește echivalentul în lei moldovenești a 1 000 euro și care nu sunt supuse drepturilor de export sunt considerate a fi declarate la export prin scoaterea lor de pe teritoriul vamal.
- în cazul unei avarii temporare a sistemelor informaționale ale Serviciului Vamal sau ale operatorilor economici, conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal.

**Notă: De menționat că excepțiile menționate mai sus nu se aplică atunci când se solicită de a fi plasate în regim vamal de export mărfurile care fac obiectul prohibițiilor și restricțiilor și mărfurile care fac obiectul oricărei alte formalități speciale prevăzute de legislația Republicii Moldova pe care Serviciul Vamal este obligat să o aplice.**

## 2. Prezentarea mărfurilor.

Mărfurile care urmează să fie scoase de pe teritoriul vamal sunt prezentate la postul vamal desemnat sau în orice alt loc desemnat sau aprobat de Serviciul Vamal, sunt supuse supravegherii vamale și pot face obiectul controalelor vamale. Serviciul Vamal poate determina traseul care trebuie urmat și termenul care trebuie respectat la scoaterea mărfurilor de pe teritoriul vamal.

Următoarele posturi vamale au competența să plaseze mărfurile sub regimul de export:

- postul vamal responsabil pentru locul în care este stabilit exportatorul;
- postul vamal de a cărui competență ține locul în care sunt ambalate sau sunt încărcate mărfurile pentru expedierea destinată exportului;
- post vamal diferit, competent din motive administrative pentru operațiunea în cauză.

Dacă mărfurile nu depășesc valoarea echivalentului în lei moldovenești a sumei de 1000 euro sau 1000 kg în masă netă per trimitere și per declarant și nu fac obiectul unor prohibiții sau restricții, postul vamal de a cărui competență ține locul de ieșire a mărfurilor de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova are, de asemenea, competență să plaseze mărfurile sub regimul de export, pe lângă posturile vamale identificate mai sus.

Atunci când este vorba despre o subcontractare, postul vamal responsabil pentru locul în care este stabilit subcontractantul are, de asemenea, competența să plaseze mărfurile sub regimul de export.

## 3. Exportator

Explicații suplimentare privind definiția exportatorului pot fi găsite în **Anexa a acestui ghid**. Aceste explicații se referă **doar la procedura de export**.

## 4. Informarea despre ieșire către postul vamal de export

Postul vamal de ieșire **are obligația să transmită** mesajul privind rezultatul ieșirii **către postul vamal de export după ce mărfurile au părăsit efectiv teritoriul vamal al țării.**

## 5. Modificarea declarației de export

Declarantul poate solicita **modificarea anumitor elemente** din declarația de export. În baza unei cereri, acestuia i se permite să modifice una sau mai multe date din declarația vamală după acceptarea acesteia de către Serviciul Vamal. Modificarea nu poate să facă declarația aplicabilă altor mărfuri decât celor care au făcut inițial obiectul acesteia.

Modificarea nu poate fi permisă în cazul în care cererea este depusă după ce Serviciul Vamal:

- a informat declarantul despre intenția sa de a proceda la verificarea mărfurilor;
- a stabilit că datele din declarația vamală sunt incorecte; sau
- a acordat mărfurilor liberul de vamă.

Totuși, la solicitarea declarantului, în termen de 4 ani de la data acordării liberului de vamă, Serviciul Vamal poate permite modificarea declarației vamale pentru ca declarantul să își respecte obligațiile referitoare la plasarea mărfurilor sub regimul vamal de export.

Serviciul Vamal a reglementat procedura de modificare operativă a actelor vamale după acordarea liberului de vamă, în cazul plasării mărfurilor în regim vamal de export. Aceasta se aplică doar în situația în care modificările solicitate de declarant/titularul actului vamal nu pretind apariția dreptului la rambursare sau remiterea drepturilor de import/export, precum și pentru prevenirea situațiilor de staționare nejustificată a unităților de transport/mărfii în zonele de control vamal a posturilor vamale. Procedura de modificare operativă va interveni în special în cazurile modificării:

- rubricii 29 (Birou de ieșire), pentru situațiile când mărfurile declarate pentru export se prezintă la un alt post vamal de ieșire, altul decât cel declarat în declarația de export, în conformitate cu pct. 69 al Ordinului directorului Serviciului Vamal nr. 562-O/2023, potrivit dispozițiilor pct.570 din RCV.
- rubricii 18 (Identitatea și naționalitatea mijlocului de transport la plecare) și/sau rubricii 21 (Identitatea și naționalitatea mijlocului de transport activ care trece frontiera), pentru situațiile când mărfurile declarate pentru export se prezintă la postul vamal de ieșire, iar în declarația de export s-a indicat eronat numărul de înmatriculare al mijlocului de transport.

## 6. Invalidarea declarației de export

### La cererea declarantului

Invalidarea declarației vamale reprezintă un **act juridic emis de Serviciul Vamal**, inițiat la solicitarea motivată a declarantului și bazat pe o decizie vamală.

În baza cadrului legal o declarație vamală deja acceptată pentru eliberarea mărfurilor pentru export, reexport poate fi anulată, dacă Serviciul Vamal constată că, din motive speciale, plasarea mărfurilor sub această procedură nu mai este justificată.

Totuși, dacă Serviciului Vamal a informat declarantul despre intenția de a inspecta mărfurile, anularea declarației vamale are loc **după această inspecție**.

Anularea declarației vamale pentru plasarea mărfurilor sub procedura de export, reexport poate avea loc, de asemenea, **în locul modificării declarației**, în cazurile în care anumite elemente de date nu pot fi modificate din motive practice.

#### **Fără solicitarea declarantului:**

- În cazul în care există o discrepanță privind natura mărfurilor pentru care s-a acordat liberul de vamă pentru export, reexport sau perfecționare pasivă și a mărfurilor prezentate la postul vamal de ieșire, postul vamal respectiv informează despre acest fapt postul vamal de export, care invalidează declarația în cauză.
- În cazul în care, după o perioadă de 30 de zile de la data acordării liberului de vamă mărfurilor pentru export, reexport sau perfecționare pasivă, postul vamal de export nu a primit nicio informație privind ieșirea mărfurilor, nici dovezi care să ateste că mărfurile au părăsit teritoriul vamal, postul vamal respectiv invalidează declarația în cauză.
- În cazul în care postul vamal de export este informat, în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, că mărfurile nu au părăsit teritoriul vamal, acesta invalidează imediat declarația în cauză și, după caz, invalidează imediat certificarea relevantă de ieșire a mărfurilor.

De menționat că în cazul în care mărfurile sunt declarate pentru export sau pentru regimul de perfecționare pasivă, declarația vamală **se invalidează** pentru mărfurile supuse drepturilor de export care fac obiectul unei cereri pentru rambursarea drepturilor de import sau restituirii altor sume la export sau altor măsuri speciale la export, doar dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- declarantul prezintă postului vamal de export dovada că mărfurile nu au părăsit teritoriul vamal al Republicii Moldova;
- declarantul înapoiază respectivului post vamal toate exemplarele declarației vamale, împreună cu orice alte documente ce i-au fost eliberate în urma acceptării declarației;
- declarantul, dacă este cazul, prezintă postului vamal de export dovada că rambursarea drepturilor de import sau restituirea altor sume la export acordate pe baza declarației de export pentru mărfurile respective au fost returnate sau că instituțiile interesate au luat măsurile necesare pentru a se asigura că ele nu se plătesc;
- declarantul, dacă este cazul, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, respectă toate obligațiile cerute de postul vamal de export pentru regularizarea situației acestor mărfuri.

Invalidarea declarației vamale atrage, după caz, anularea oricăror rectificări făcute pe o licență de export sau pe un alt document care însoțește declarația vamală.

## PARTEA F – NOTIFICAREA REEXPORTULUI

### 1. Obligația de a depune o notificare de reexport

Atunci când mărfurile aflate în **depozit temporar** sau **zonă liberă** urmează să fie reexportate, dar **nu este necesară o declarație vamală, declarație de reexport sau un EXS**, reexportul acestor mărfuri trebuie **notificat postului vamal de ieșire înainte de părăsirea teritoriului vamal** (art.335 CV).

Notificările de reexport (sau, după cum sunt denumite și „cereri de eliberare din depozit temporar”) reprezintă o **cerință existentă conform normelor și reglementărilor naționale**. Conform **art. 338 CV**, acolo unde este necesar, notificările de reexport trebuie **depuse în forma stabilită de Serviciul Vamal**, prin mecanismele naționale existente.

Dacă este acceptat de Serviciul Vamal, notificarea de reexport poate lua forma unui **manifest comercial, portuar sau de transport**, sau a unei **liste de încărcare**, cu condiția ca aceste informații să fie **transmise postului vamal de ieșire înainte ca mărfurile să părăsească teritoriul vamal al Republicii Moldova**.

### 2. Persoana responsabilă pentru depunerea notificării de reexport

Notificarea de reexport, atunci când este necesară, **trebuie depusă de transportator**, conform **art. 338 CV**. Totuși, notificarea poate fi depusă și de:

- **deținătorul autorizației de exploatare a depozitului temporar;**
- **deținătorul unui depozit în zonă liberă;**
- sau orice altă persoană care poate prezenta mărfurile, dacă transportatorul a permis ca aceasta să depună notificarea de reexport.

În faza tranzitorie, transportatorul rămâne responsabil ca notificarea de reexport, atunci când este necesară, **să fie depusă în termenul stabilit**. Prin urmare, un transportator care dorește să permită unei terțe părți să depună propria notificare de reexport, trebuie să aibă un **protocol clar de comunicare** cu această parte pentru a asigura depunerea la timp.

În contextul notificării de reexport, „**transportator**” este persoana care **aduce mărfurile** sau care **își asumă responsabilitatea pentru transportul mărfurilor** în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova.

În cazul **transportului combinat**, unde primul mijloc de transport care părăsește teritoriul vamal al Republicii Moldova transportă un al doilea mijloc de transport care, după sosirea primului mijloc de transport la destinație, va funcționa singur ca mijloc activ de transport, „transportator” înseamnă persoana care **va opera al doilea mijloc de transport**.

În cazul **traficului maritim sau aerian** efectuat sub un acord de tip „vessel sharing” sau alt aranjament contractual similar, „transportator” înseamnă persoana care **a încheiat contractul**

și a **emis connaissanceul sau scrisoarea de transport aerian** pentru transportul efectiv al mărfurilor în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova.

### 3. Cerințe de date

Cerințele de date pentru notificarea de reexport sunt stabilite într-un set comun de date. Totuși, pe durata perioadei de tranziție și până la implementarea sistemelor informatice relevante, **Serviciul Vamal** stabilește elementele de date necesare pentru notificarea de reexport.

O astfel de notificare va conține, de regulă, următoarele informații:

- identitatea persoanei care depune notificarea de reexport;
- referința la declarația de depozitare temporară care acoperă mărfurile;
- locul de încărcare;
- identitatea mijlocului de transport pe care urmează să fie încărcate mărfurile pentru a fi transportate în afara teritoriului vamal al Uniunii;
- locul de descărcare/destinația finală, conform contractului de transport.

### 4. Cerințe atunci când mărfurile acoperite de o notificare de reexport nu sunt scoase din teritoriul vamal al Republicii Moldova

În situația în care, după notificarea reexportului către Serviciul Vamal, mărfurile nu mai sunt destinate a fi scoase de pe teritoriul țării, persoana care preia mărfurile de la postul vamal pentru a le readuce pe teritoriul țării trebuie să notifice postul vamal respectiv cu privire la:

- numărul unic de referință al transportului sau numărul documentului de transport care acoperea mișcarea inițial destinată ieșirii din teritoriul țării;
- numărul de colete sau, dacă este vorba de containere, numărul de identificare al echipamentului;
- MRN-ul notificării de reexport.

## ANEXA A – DEFINIȚIA „Exportatorului”

Articolul 5 alin. 24) CV definește câteva posibilități principale pentru ca o persoană să se califice drept exportator.

În conformitate cu articolul 5 alineatul (24) litera (a) din CV, un exportator este o persoană fizică care transportă mărfurile ce urmează a fi scoase de pe teritoriul vamal, în cazul în care aceste mărfuri se află în bagajele personale ale persoanei fizice;

În conformitate cu articolul 5 alineatul (24) litera (b) din CV, în cazul în care exportatorul nu este o persoană fizică care transportă mărfurile în bagajul său personal, acesta este orice persoană care:

- este stabilită pe teritoriul vamal al Republicii Moldova și care are competența de a decide dacă mărfurile urmează să fie scoase de pe teritoriul vamal, sau
- are competența de a stabili și a stabilit că mărfurile urmează să fie scoase din teritoriul vamal al Republicii Moldova.

În conformitate cu articolul 5 alineatul (24) litera (c) din CV, în cazul în care cele două paragrafe de mai sus nu se aplică, exportatorul este orice persoană stabilită pe teritoriul vamal care este parte la un contract în baza căruia mărfurile urmează să fie scoase de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

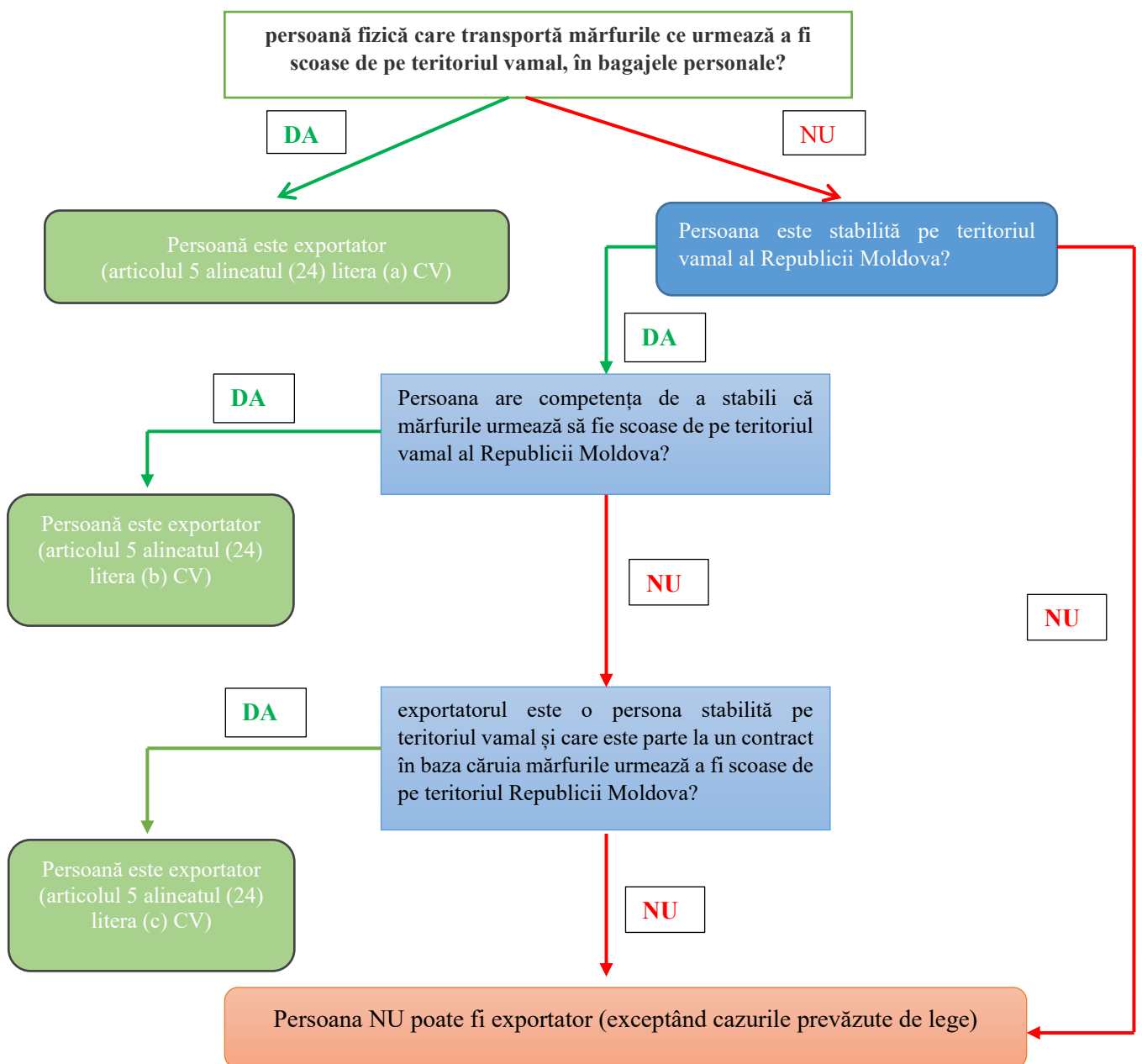
Dacă o persoană nu îndeplinește condițiile pentru a fi considerată exportator, partenerii comerciali în cauză trebuie să concluzioneze în acorduri contractuale sau comerciale pentru a stabili cine este persoana responsabilă pentru scoaterea mărfurilor din teritoriul vamal al Republicii Moldova.

Diagrama de mai jos ilustrează secvența în care aceste criterii trebuie examinate

## Definiția exportatorului – Codul vamal RM

Schema de mai jos prezintă criteriile în baza cărora o persoană poate fi considerată exportator, conform Articolul 5 alin. 24) CV.

### Cine poate fi considerat exportator?



## Explicații:

Exportatorul poate fi:

- Persoana fizică ce transportă bunurile în bagajul personal;
- Persoana juridică sau fizică stabilită pe teritoriul vamal al RM care are puterea de dispoziție asupra bunurilor și determină scoaterea acestora de pe teritoriul vamal;
- Persoana parte la contractul în baza căruia bunurile urmează a fi exportate;

Dacă niciuna dintre condițiile de mai sus nu este îndeplinită, persoana NU poate avea calitatea de exportator, cu excepția cazurilor expres prevăzute de legislație.

În practică, exportatorul trebuie să fie identificat în sistemul vamal prin intermediul numărului de identificare de stat unic al persoanei juridice (IDNO) sau numărul de identificare de stat unic al persoanei fizice (IDNP)

## Conceptul de a fi „stabilit pe teritoriul vamal al Republicii Moldova”

Dacă răspunsul la întrebarea „**Persoana este un individ care transportă bunurile în bagajul personal?**” din diagrama anterioară este „**NU**”, atunci trebuie stabilit dacă persoana este sau nu **stabilită pe teritoriul vamal al Republicii Moldova**.

Conform **art. 5 alin. (49) din Legea nr. 95/2021 (Codul vamal al RM)**, conceptul „stabilit pe teritoriul vamal al Republicii Moldova” se definește astfel:

### 1. În cazul persoanelor fizice (indivizi)

- persoana trebuie să aibă **reședința obișnuită** pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

### 2. În cazul persoanelor juridice sau al asociațiilor de persoane

Acestea trebuie să aibă pe teritoriul vamal al Republicii Moldova:

- **sediul juridic înregistrat**, sau
- **sediul central al conducerii**, sau
- **un sediu permanent**, adică un loc fix de afaceri unde:
  - există permanent resursele umane și tehnice necesare, și
  - prin care operațiunile legate de vamă sunt desfășurate integral sau parțial.

### 3. Restricții

O persoană care **nu este stabilită** pe teritoriul vamal al Republicii Moldova **nu poate avea calitatea de exportator**.

- În acest caz, **numele și adresa acestei persoane NU pot figura în caseta 2 a declarației vamale de export**.
- Este necesar ca prin alte aranjamente contractuale sau comerciale să se stabilească cine are calitatea de exportator.

### 4. Excepții

Obligația ca exportatorul să fie stabilit pe teritoriul vamal al Republicii Moldova **nu se aplică în cazurile expres prevăzute de legislația națională** (ex. situații speciale privind bunurile transportate în bagaj personal sau alte reglementări sectoriale).

### **Conceptul de „putere de a decide și de a fi decis că bunurile urmează a fi scoase de pe teritoriul țării”**

Puterea de a decide că bunurile urmează a fi scoase de pe teritoriul vamal trebuie să rezulte în mod neechivoc din actele părților la tranzacția pe baza căreia bunurile părăsesc teritoriul vamal al țării.

Sintagma „și a decis că bunurile urmează a fi scoase de pe teritoriul vamal al țării” se referă la un element de fapt, și anume că această putere a fost exercitată: de exemplu, prin asumarea rolului de exportator, persoana și-a asumat și dreptul de a decide exportul bunurilor. Acordul dintre părți de a atribui uneia dintre ele puterea de a decide că bunurile urmează a fi exportate poate lua orice formă prevăzută de dreptul civil al statului în cauză.

### **Conceptul de „parte la contractul în temeiul căruia bunurile urmează a fi scoase de pe teritoriul vamal al țării”**

În cazurile de export, partenerii comerciali implicați trebuie să încheie aranjamente contractuale sau de afaceri pentru a desemna cine va acționa ca exportator, cu condiția ca persoana desemnată să fie stabilită pe teritoriul vamal al țării.

Un transportator, un expeditor sau orice altă parte poate acționa ca exportator, atâta timp cât acea persoană respectă definiția de „exportator” și este de acord să își asume acest rol.